

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 195/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť A. R., S., toho času Ústav na výkon väzby B., zastúpenej advokátom JUDr. S. J., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby a jej nahradenie zárukou a písomným sľubom podanej 12. februára 2010 vedenom pod sp. zn. 0 Tp 408/10 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. R. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. apríla 2010 doručená sťažnosť A. R., S., toho času Ústav na výkon väzby B. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu namieta porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“)

v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby a jej nahradenie zárukou a písomným sľubom podanej 12. februára 2010 vedenom pod sp. zn. 0 Tp 408/10.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 12. februára 2010 okresnému súdu žiadosť o prepustenie z väzby na základe nahradenia väzby ponúknutou zárukou a písomným sľubom. Okresný súd uznesením sp. zn. 0 Tp 408/2010 z 24. februára 2010 podľa § 79 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) žiadosť sťažovateľky zamietol a podľa § 80 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku záruku a písomný sľub neprijal.

Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka sťažnosť, ktorú následne 2. marca 2010 písomne odôvodnila.

Sťažovateľka poukazuje na to, že odvolací súd o podanej sťažnosti dosiaľ nerozhodol, pričom podľa vyjadrenia sťažovateľky mu bol spisový materiál s podaným opravným prostriedkom predložený až 24. marca 2010. Podľa vyjadrenia sťažovateľky bol následne spisový materiál okresnému súdu vrátený, pretože sa mal dopustiť chyby, ktorá znemožnila odvolaciemu súdu o sťažnosti rozhodnúť.

V doplnení sťažnosti doručenej ústavnému súdu 27. apríla 2010 sťažovateľka uvádza, že ani dosiaľ k predloženiu spisového materiálu pre účely rozhodovania odvolacieho súdu o podanej sťažnosti zo strany okresného súdu nedošlo, a teda odvolací súd o podanej sťažnosti doteraz nerozhodol.

V takomto „*vadnom*“ postupe okresného súdu vidí sťažovateľka porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Základné práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd, bolo porušené postupom Okresného súdu Malacky pod sp. zn. O Tp 408/10.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Malacky, aby pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby, ktoré je vedené pod sp. zn. O Tp 408/10 bez zbytočných prieťahov v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi A. R. náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 303,30 EUR, ktorá je splatná do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. S. J. “

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť okrem iného aj vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Sťažovateľka namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby a jej nahradenie zárukou a písomným sľubom.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 ods. 4 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na rýchlosť tohto preskúmania. Rovnako to platí aj v prípade osobitného typu väzobného konania, predmetom ktorého je preskúmanie žiadosti o nahradenie väzby zárukou [záruka subjektu, písomný sľub, peňažná záruka (napr. III. ÚS 424/08)].

Rozhodovacia činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva jednoznačne vymedzila záver, že záruky čl. 6 dohovoru sa v „trestných“ veciach týkajú len konaní, v ktorých sa rozhoduje o „oprávnenosti“ obvinenia („bien-fondé“) a nevzťahujú sa na mnohé konania súvisiace s trestným stíhaním, ktorých predmetom nie je rozhodovanie o oprávnenosti obvinenia, t. j. rozhodovanie o vine a treste. Vychádzajúc z uvedeného režimu čl. 6 dohovoru nepodlieha (okrem iného) rozhodovanie o väzbe (Neumeister c. Rakúsko z 26. júna 1968 a Matznetter c. Rakúsko z 10. novembra 1969). Procesné garancie pri súdnej kontrole väzby poskytuje čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Obdobne na to poukazuje judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07). Ustanovenie čl. 6 dohovoru pritom predstavuje z hľadiska jeho pôsobnosti, výkladu a aplikácie jeden celok. Procesnoprávne garancie vyplývajúce z čl. 6 ods. 2 a ods. 3 dohovoru sa preto tiež týkajú tej časti trestného konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o samotnom trestnom obvinení (resp. o obžalobe) osoby, a nie sú priamo aplikovateľné na konanie týkajúce sa väzby.

Aj pokiaľ ide o vzťah ustanovenia čl. 48 ods. 2 ústavy upravujúceho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a ustanovení čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy týkajúcich sa špecificky základného práva na osobnú slobodu, ústavný súd konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, vrátane práva na urýchlene konanie (čo platí aj vo vzťahu k uvedenému čl. 5 ods. 4 dohovoru), a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 48 ods. 2 ústavy (analogicky napr. III. ÚS 68/08, III. ÚS 383/09).

V závere ústavný súd zdôrazňuje, že s prihliadnutím na skutočnosť kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľky, z hľadiska vymedzenia sťažnostnej námietky príslušným článkom ústavy a dohovoru prihliadal vychádzajúc z princípu viazanosti návrhom na začatie konania v zmysle ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde na petit sťažnosti, v ktorom sťažovateľka subsumovala svoje námietky pod čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe týchto skutočností odmietol ústavný súd sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi sťažnosťou napadnutým postupom okresného súdu v konaní o väzbe a obsahom čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2010